

Musikkens studieforbund

Norsk musikkråd

Oppsummering fra

LANDSKONFERANSE FOR LOKALE MUSIKKRÅD 27. - 29. 9. 2013

FREDAG

Velkommen til Ålesund, ved kultursjef Lars Johan Huse

Presentasjon av Ålesunds musikk- og kulturliv. Aktivt samarbeid mellom foreninger, kulturskole, videregående skole og profesjonelle musikere (Møremusikarane). Mange lag og foreninger – spesielt kor og korps, har lange tradisjoner i kommunen. Det er bygd opp flere arenaer, spesielt kan nevnes øvingsrom for band (bandcontainere), som har ført til et oppsving for den rytmiske musikken.

Utfordring å holde på bevilgningene, ikke lett å få holde nivået oppe når kultur ikke er lovpålagt. Likevel er kultur viktig for lokalsamfunnet, og verdt å kjempe for. Denne uka var det et interimmøte, for å starte opp igjen Ålesund musikkråd, så på neste landskonferanse blir de med som "læregutter"

Folkemusikk ved Britt Elise Skram (fele) og Jonas Høgseth (gitar)

- presentasjon av deltakerne
- allsang: Første skuledagen min (Ingebrikt Davik)

Hva med de som Kulturløftet ikke løftet? Utgangspunkt: Kulturutredningen 2014

Magnar Bergo – har 2 perioder på Stortinget, kulturkomiteen, finanskomiteen, en av arkitektene bak kulturløftet 1.0. Trommeslager i mange sammenhenger – eget band; Bergo's Berme.

Litt om det frivillige musikklivets rolle, og situasjonen i lys av skiftet i den politiske endringen som kommer nå. Er ikke særlig engstelig for skiftet nå – nå er det vår tur (grunnmuren). 1% av statsbudsjettet kan ikke løse økonomien for andre sektorer. Musikklivet har mye goodwill, og Bergo blir overrasket om det kommer nedskjæringer.

Kulturutredningen 2014 – god analyse av situasjonen. Kulturløftet 1.0 var et tilsvar til borgerlig regjeringens kulturmelding, og var en av elementene rød-grønn samling var basert på.

Kulturredaktør Olav Aamaas i Aftenposten: "Kulturløftet har fått kulturløftet opp i den politiske debatten, og står ikke lenger på sidelinjen." Dette kommer ikke bare av antallet kroner, men Kulturløftet har gitt kultursektoren et nytt fundament.

Viktig å merke seg at opposisjonen ikke har kommet med et samlet motsvar til KU 2014. Musikkrådet er meget fornøyd med Engerutvalgets rapport – og kjenner oss godt igjen i beskrivelsene og tilrådingene. Vi sørget for at uansett hvor KD kom på sin innspillsturne, fikk høre de samme historiene og kravene – og støtte til KU 2014.

Siden sonderingene som foregår nå, er helt tette (ingen lekkasjer), så vet vi ikke hva vi vil få. Får vi en firepartsregjering, vil det være det beste for kulturlivet. Det verste scenarioet er H/FrP i tospann, men det nest verste er H/FrP/V – der det ser ut til at Norsk Tipping vil bli avviklet, med store konsekvenser for kulturlivet. KrF er garantisten for at NT beholder monopolet.

Engerutvalget peker på at kulturskoler og biblioteker må løftes, det er det politisk enighet om. Vi har fått inn akustikk og øvingsrom, men er for fragmentert til at vi kan matche idretten. Det har vært en voldsom vekst i kommunenes kulturbudsjetter, og KU 2014 viser at det i stor grad har gått til idrett/idrettsanlegg. Et kulturbegrep som skiller idrett fra resten av kulturen, må betinge at det også gjennomføres på kommunenivå, slik at det budsjetteres med ett kultur- og ett idrettsbudsjett.

Skal vi komme videre – så må vi ta KU 2014 på alvor, og legge en strategi på veien videre.

Åse Festervoll: Det store flertallet av kommunene har ikke lenger kulturkompetanse i administrasjonen. Delvis kommer det av at samfinansieringsmodellen med statlige ordninger (Kulturrådet) drar store midler av kulturbudsjettene (for å få ut tilskudd til regionen, må fylker/kommuner stille opp med sin del).

LØRDAG

Plattform for samspill og samarbeid mellom Kommunenes Sentralforbund (KS) og Frivillighet Norge

Arvid Blindheim; fylkeskultursjef

Erfaringsbasert innlegg. Samspillet mellom kommunene og fylkeskommunen. Trivsel, Identitet og Fellesskap er indikatorer som forskningen viser blir viktige. KU2014 viser at grunnfjellet er viktig – og kommunene i M&R bruker mindre på kultur enn landsgjennomsnittet.

Hvorfor er M&R et kulturfylke likevel? Godt samarbeid mellom de frivillige og kommunene er mye av svaret. Vi trenger et oppspillpunkt på kultur. Kommunene har ikke bra kulturkompetanse nok til å kunne utnytte de statlige spillemidlene til kulturbygg.

Kunnskap koblet med Nettverk gir nye Holdninger

Viktig å etablere en felles arena – som inkluderer alle. Kan evt frivilligsentralene spille en rolle i dette?

Eksempel: frivilligplan i Norddal – bygget nedenfra – kommunen som tilrettelegger for frivillig sektor. Blir brukt som et samhandlingsdokument.

Prosessen er viktig – og alle slike dokument må bygges nedenfra, for å få den forankret hos alle som den gjelder.

Gode relasjoner lokalt er det aller viktigste!

Vi må bygge kunnskap i nettverk – i dialogen mellom det frivillige og det offentlige. Nøkkelen er å finne de arenaene som dialogen kan utvikles.

Utvikle innsikt i hvordan vi samhandler!

Viktig å formalisere møteplassene – og holde kontinuiteten vedlike

Flipovernotater (fra oppsummeringen av gruppearbeidene):

FORUTSIGBARHET VS KONTROLL/STYRING (kroner)

- egenverdien er god nok legitimitet
- faste midler etter en definert nøkkel + grunnbevilgning
- helhet og langsiktighet forutsetter forutsigbarhet
- både og – prosjekter gir utvikling, men kan også utarme små organisasjoner
- forenkling av rutiner

LIKEVERDIGHET OG RESPEKT

- tar tid å bygge opp
- gjensidig avhengighet
- viktig å få med alle (eks Ski, der musikkråd, idrettsråd og andre aktører går sammen i Ski kulturforum)
- forskjell på å bruke og å bli brukt
- reduseres vi til billig arbeidskraft (dugnad) for kommunen
- avklar hvem som gjør hva for hvem? (eks Moss mr)
- Frivilligsentralenes rolle ovenfor lag og foreninger
- vi må sette ord på hva vi ønsker
- ingen liker å blir stilt til veggs – bruk positiv tilnærming

KOMPETANSE

- vi ønsker gode politikere
- bruk masse tid på å skolere dem
- finn det "laveste punktet på gjerdet" – dvs en politiker som er interessert i vårt felt (uansett politisk parti)
- faktabasert informasjon som er til å stole på
- bruk hverandre
- arranger valgmøter og høringer
- vi må berøre de vi vil ha i tale på det menneskelige plan
- gjør forpliktende avtaler mellom partene

SAMARBEID MED KULTURSKOLE

- Kjøpe tjeneste og bare det?
- Etter skoletid – støtte til opplæring i lagene
- Skole/kulturskole/forening – samarbeide?
- Felles visjon/frihet/tid/økonomi
- Kommunal tilrettelegging – lokaler (evt i sambruk)
- Musikkrådet trenger faglig og økonomisk støtte
- Hvordan løse ad-hoc-timer eller tematimer?
- Musikkrådet proaktiv og gjensidig støttende
- Møtearenaer (delta i kulturskoleutvalg/-styre)

Veier til lokal innflytelse

Åse V. Festervoll, generalsekretær i Norsk kulturforum (NOKU)

Motivasjonen: kulturopplevelser – det aller beste når en deltar selv, eller gjør det mulig for unger å delta! Hvilken formidlingsenergi!

Det er dette som driver meg til å stå på gjennom nederlag og motbakker! Gir energi, møteplasser og kunnskap ☺

Husk å ha med hjertet når vi kobler på hjernen.

Kommunikasjon/dialog

i kommunikasjonen snakker vi ofte til hverandre og ikke med hverandre

vi må kjenne hverandres utgangspunkt for å kunne snakke godt med hverandre

Vi må finne ut av

- hvem er vi?
- hvordan tenker vi?
- hva tenker vi på?
- HVA VIL VI?

vi må løfte hverandre opp, og legge felles kommunikasjons-strategier slik at vi greier å formidle til en hele tiden skiftende virkelighet (nye politikere, nye administrasjoner, nye aktører)

Hvordan tar i mot nye? Barn og unge er de som har det dårligste kulturtilbudet jfr KU2014. Hvordan kan dette skje?

Mange tilbud slår ofte hverandre i hjel – samarbeider vi for dårlig, slik at arrangementer konkurrerer med hverandre og mister

Er vi inkluderende og åpne for innspill og kommentarer?

Ønsker vi flere innfallsvinkler og strategier?

Hva gjør en for lukket holdning til nye for vårt omdømme? Stiller vi for høye krav, og er for lite takknemlige, vil det gå ut over publikumstilstrømningen til våre egne arrangementer.

Hva vet vi om kommunen – som består av mange aktører:

Politikere

- som folk flest
- ulike interesser
- ulike kunnskaper
- ulike partier

Kartlegg nye kommunestyremedlemmer, finn de som har opplevelser/deltar og er interessert i vårt felt. Inviter, gi informasjon, ta møter med disse – partibakgrunn er irrelevant.

Ikke kjeft på, heng ut eller baksnakk politikere – de er våre ombudsmenn!

Ansatte

- fagfolk
- kan noe om sine arbeidsfelt
- organisert svært ulikt fra kommune til kommune

Finn ut hvordan kulturarbeidet i kommunen er organisert – etabler kontakt med den som har ansvaret. Er dette uklart – ta kontakt med rådmannen og spør: Hvem har ansvaret for kulturen i kommunen? Får du ikke svar – så må mange spørre det samme, slik at rådmannen får vite at det er etterspurt. Organisert kampanje.

Oppgaver

- Helse
- Skole
- Infrastruktur (veier, bygninger, hjelpetjenester)
- Diverse
  - kultur

Institusjoner

- Bibliotek
- Kulturskole
- Museer
- Kulturhus
- Annet (fagfolk for hver institusjon)

Når vi snakker med kommunens kulturadministrasjon – må vi være forberedt

- Kjenn til den vi møter (arbeidssituasjon, engasjement osv)
- Drep ikke de engasjerte kulturarbeiderne, samarbeid med dem!
- Vit
  - Hvem vi ønsker å møte
  - Hva vi ønsker hjelp til og
  - Avklar om vi søker samarbeid eller bare krever penger.
- Bruk språket bevisst – legg inn hva vi kan/vil gi tilbake, slik at det blir tydelig.

Hvordan blir vi hørt og sett?

Hvorfor lykkes de som er opinionsdannere.

Vi må lære oss hvordan kommunen fungerer – og de spillereglene som gjelder. Plan- og bygningsloven gir viktige føringer, og skal legge en planstrategi.

Vær på banen når planprosessene startes – og meld dere på! Samarbeid med kulturadministrasjonen, slik at innspillene blir best mulig.

Finnes det noen regler?

Vi MÅ samarbeide med resten av kulturlivet – på tvers av ulike aktiviteter. Å bare ta utgangspunkt i egen aktivitet, blir ikke nok. Her er musikk- og kulturrådet viktig som kobler/samordner.

Hva er utfordringen?

- vite hvem en er og hva en representerer
- vite hva en vil
- vite hvem andre er og hva de representerer
- vite hva og hvem kommunen er

Presentasjon fra gruppene

Notater

Frivilligmelding i kommunen – virker den?

Presentasjon – Ålesund frivilligsentral

Ord for kvelden – utfordringer

Trond Kulturskoletimen

Jon G Olsen NS 8178

M&R musikkråd film om lokalt musikkråd

SØNDAG

Lokalt samarbeid med andre kulturaktører

innledning ved Morten Hagevik, daglig leder i Norsk teaterråd
presentasjon av NAT 19 medlemsorganisasjoner

Veier fram til lokalt samarbeid – fokus på å finne sammen i kommunen

Fra "hvem er vi" til "hva vil vi"

Når flere går sammen om en sak, øker sjansen for å bli hørt.

Nils Gunnar:

Liten advarsel – ikke vær sær – men åpen for samarbeid. Viktig at vi møter dem som har kultur som ansvarsområde, ikke forlang/forvent at toppledelsen tar enkeltsaker.

Viktig å ha formelle møteplasser, der det er definert hvem som møter hvem.

Samarbeidet med andre kulturaktører er viktig: profesjonelle ensembler, idrett, festivaler, reiselivsnæringa, sentrumsforeninger osv. – i utvida forstand kulturaktører som gir oss mulighet til å synliggjøre oss på sine arenaer.

Aksel:

Ski – 284 frivillige lag. Ski kulturforum ble oppretta – alle Idrett, Kultur og andre lag i en sekk..

Det ble det bråk av - og vi dannet et kulturforum med et styre der Idrett og Musikk er representert + de andre.

Samarbeid om kulturfestival – kulturforum + kommunens kulturavd

Nyttårskonsert – arr av musikkråd + teater + +

Kommunen har brukerråd for flere samfunnsområder – og brukerråd kultur = styret i Ski kulturforum

Ernst:

*Gjør dere først **nyttige** for medlemmene – så **uunnværlige**. Moss musikkråd lagde en annonseavtale med avisene, og forhandlet fram 25% rabatt for medlemmene, noe som gir dem en fordel. MoM har tatt med teater og dans – få med danserne.*

Halden musikkråd er innlemmet i Halden kulturråd, og det fungerer greit. Sarpsborgs politikere vil ha ett råd å forholde seg til – musikkrådet lever godt, men føler seg i en skvis ift kulturrådet, og ønsker råd for strategien videre.

Jonas – Vestnes musikkråd sliter med å overbevise musikklagene om nytten av et musikkråd. Et rikt musikkliv som er godt organisert seg i mellom, og får god støtte – slik at det går bra rundt.

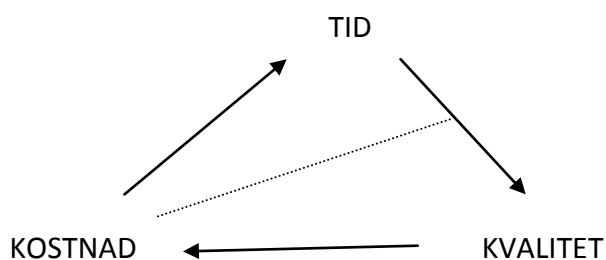
Torill – Elverum skar ned på tilskudd, og det førte til at musikklagene samlet seg i musikkråd – der også danselag og teaterlag er inkludert. Har ført til 300.000 kr til drift og 200.000 kr til prosjekt pr år – deles ut av musikkråd i samarbeid med kulturkontoret.

Helga: Stjørdaal er i tenkeboksen for å finne veien videre – modellen fra Ski er forlokkende.

Ole Morten: Først må vi finne ut hvilken medlemsmasse vi skal representere, og finne modellen for samarbeid med kommunen og medlemmene. Vi er her for å lære, og har fått mange innspill – og har litt å følge opp.

Brukermedvirkning i lokale planprosesser og byggeprosjekter

Bjørn Boge, anleggskonsulent, Oslo musikkråd

Tre faktorer som er uløselig knyttet til hverandre!

Film fra Hamar kulturhus <http://www.nrk.no/ho/bli-med-inn-i-hamar-kulturhus-1.11249108>

Eksempel på en lang prosess – som startet i 1998 – og som ferdigstilles i mars 2014.

Hamar musikkråd (med støtte fra Hedmark og Oppland musikkråd) har vært med i prosessen hele veien..

Dra løftet og inspirert hjem igjen!

Odd Arne Halaas – musiker og inspirator om frivillighet i musikklivet.

Medbestemmelse er viktig – det er fort gjort å kjøre over andre når beslutninger skal tas.
Involvere og høre/se andre er avgjørende for å få eiendomsrett til beslutningene.

Vær stolt over at du er med på den store dugnaden ☺

Hvorfor er vi med på dette?

Samhold *Tilhørighet til noe større*

Identitetsskapende *Sier noe om hva/hvem jeg er*

Vi-følelsen *Sammen om felles mål*

Glede *Nå bruser det i blodet! Helt ubetalelig følelse – belønninga.*

Det er flere dugnadstimer i Norge enn arbeidstimer i oljeindustrien ssb-tall fra 2011
--

Dugnad og frivillighet = framtidshåp!

Hvis du kan brette et Norgeskart kan du spille trekkspeil!